

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	9336 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

06.05.2026 р.

Справа № 0596/АС-26

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07.2 "Управління та адміністрування" у складі:

Труніна Ірина Михайлівна – головуєчий,

Шуляр Роман Віталійович,

Чигрин Олена Юріївна,

Тарасюк Михайло Вікторович,

Рудь Дарина Віталіївна,

Павленчик Наталія Федорівна,

Нянько Віталій Миколайович,

Кузьмак Олег Іванович,

Криворучко Оксана Миколаївна,

Ігнат'єва Ірина Анатоліївна,

Власенко Дмитро Олександрович,

Бардась Артем Володимирович,

Ненно Ірина Михайлівна,

за участі запрошених осіб:

Нетудихата Костянтин Леонтійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9336
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Менеджмент» розроблена з урахуванням вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня і дає можливість досягти ПРН, визначених стандартом. В той же час ЗВО помилково при визначенні первинних посад, на яких можуть успішно працювати випускники, зазначив професії із розділу 4.1, 4.2 Класифікатора професій, що вимагають від працівника кваліфікації, що відповідає рівню, магістра, кандидата чи доктора наук, або з наявним вченим званням.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійні стандарти за ОП відсутні.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП має виразну регіональну спрямованість і поєднує фахову підготовку з ціннісними орієнтирами.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОП повністю відповідає місії ЗВО, частково відображає стратегічні пріоритети ЗВО, визначені у Стратегічному плані розвитку ЧНУ на 2025–2029 рр.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду значної кількості аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП «Менеджмент» та її освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства та відповідного стандарту.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП має загалом достатньо чітку структуру; ОК становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та ПРН. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній спеціальності спеціальності. Особливістю програми є поєднання класичних управлінських дисциплін із курсами прикладного та регіонально орієнтованого характеру, що конкретизує її відповідно до фокусу ОПП.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура і зміст ОП, а також наявні регламенти ЗВО передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Зміст програми доповнюється практичною складовою — ознайомчою, виробничою та передкваліфікаційною практикою, що в сукупності посилює прикладну орієнтацію підготовки в межах предметної області спеціальності 073 «Менеджмент». Практична підготовка здобувачів ВО дозволяє у повній мірі здобути компетентності, необхідні у подальшій професійній діяльності. В той же час логічним було проходження передкваліфікаційної практики передбачити наприкінці 8 семестра саме перед підготовкою кваліфікаційної роботи.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, інтегровані у загальну логіку підготовки бакалавра з менеджменту.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг окремих ОК відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів ВО, та ПРН.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОП має виразну практикоорієнтованість, що проявляється у поєднанні фахових дисциплін прикладного характеру, тренінг-курсів, курсових робіт, трьох видів практики та кваліфікаційної роботи бакалавра (за ОП підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не передбачена).

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

В ОП наявні компоненти, які пов'язані з тематикою сталого розвитку, соціальної відповідальності, етики управління в публічному секторі та розвитку громад.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ЗВО розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168, вони є прозорими, зрозумілими та перебувають у вільному доступі на вебсайті ЗВО. У Правилах прийому визначено етапи конкурсного відбору, строки й процедуру подання заяв для участі у конкурсі та вступних випробуваннях, вимоги до документів вступників та розрахунок конкурсного балу, процедуру апеляції.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за ОП сформовані з урахуванням її специфіки та вимог чинного законодавства.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання результатів навчання у ЗВО регламентується: Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім.Петра Могили, Положенням про порядок перезарахування освітніх компонент та визначення академічної різниці, Положенням про визнання іноземних документів про освіту в ЧНУ імені Петра Могили.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ЗВО регламентовано Положенням про порядок визнання в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти..

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у Оп мети та пПРН. На ОП повною мірою реалізовано студентоцентрований підхід, навчання відбувається в атмосфері взаємоповаги та підтримки з боку НППІ, а освітній процес відповідає вимогам законодавства.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Здобувачі своєчасно та в повному обсязі отримують інформацію про цілі, зміст ПР, критерії оцінювання в межах ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Здобувачі ВО мають сприятливі умови для ефективного поєднання навчання і досліджень, зокрема через участь в роботі наукового гуртка «Успішний менеджер», навички дослідника також формуються і в межах обов'язкової дисципліни «Основи науково-аналітичних досліджень та академічної доброчесності», яка орієнтована на формування у здобувачів ВО здатності проводити наукові дослідження. Здобувачі беруть активну участь у наукових конференціях, НДР кафедри, мають вільний доступ до міжнародних баз Scopus/WoS, який надається через бібліотеку.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП прикладають зусиль для оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у менеджменті.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЗВО має інституційне та ресурсне забезпечення інтернаціоналізації освітньої діяльності: розроблена Стратегія інтернаціоналізації, функціонує відділ міжнародних зв'язків, укладені договори із закордонними партнерами, розроблено Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу. Інформація про інтернаціоналізацію діяльності розміщена на вебсайті ЗВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів, порядок та критерії оцінювання здобувачів ВО регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ, Положенням про порядок і методику проведення заліків та екзаменів у ЧНУ, які оприлюднені на вебсайті ЗВО і є доступними усім учасникам освітнього процесу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації здобувачів ВО відповідає стандарту і здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи що регулюється Положенням про кваліфікаційну роботу у ЧНУ та за інформацією ЕГ Методичними рекомендаціями щодо виконання кваліфікаційної роботи (ознайомитись з якими немає можливості).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів та порядку їх оскарження чітко регламентовані Положеннями про організацію освітнього процесу в ЧНУ, Положенням про порядок і методику проведення заліків та екзаменів у ЧНУ та Положенням про атестацію здобувачів у ЧНУ, які оприлюднені на вебсайті ЗВО. Здобувачі ВО мають обізнаність щодо алгоритму дій у разі виникнення конфліктних ситуацій під час оцінювання, а представники студентського самоврядування зазначили, що мають механізми захисту здобувачів ВО у випадку необ'єктивного оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЗВО сформовано механізм популяризації академічної доброчесності через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості, всі стандарти та процедури її підтримки є чіткими та зрозумілими.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

НПП освітньої програми мають загалом достатній рівень академічної компетентності та певний професійний досвід, що може забезпечувати якісне викладання ОК. Вони можуть інтегрувати теоретичні та практичні аспекти, застосовувати сучасні методики, сприяють формуванню фахових компетентностей, розвитку критичного мислення та здатності ефективно застосовувати здобувачами ВО знань і вмінь у професійній діяльності. В той же час такі НПП як Руденко Н.О., Броннікова Л.В., Дранус Л.С., Купчишина О.А., Черненко К.П., Нетудихата К.Л., Лункіна Т.І, Макарова О.В., Фертікова Т.М, ФарапоновГ.А., КлименкоЛ.П., Євчук Л.А. не мають достатньої кількості публікацій, що відповідають ОК.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору НПП в ЗВО регламентовані Положенням про процедуру заміщення вакантних посад НПП, яке відповідає вимогам законодавства, і забезпечує конкурсний відбір на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності, об'єктивності та обґрунтованості прийняття рішень, неупередженого ставлення до кандидатів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЗВО забезпечує достатній рівень залученості роботодавців до реалізації освітнього процесу, що є системним і базується на їх участі у розробці та перегляді змісту ОП та удосконаленні змісту ОК.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

В ЗВО сформовано дієву систему матеріального та нематеріального стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЗВО забезпечує належний рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення ОП, що дозволяє досягати визначених о цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЗВО забезпечує безперешкодний доступ до ресурсів, функціонування репозитарію, цифрових платформ та сучасного програмного забезпечення.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище є безпечним, враховує потреби здобувачів, підтримку ментального здоров'я та безпеки в умовах воєнного стану. Безпека освітнього середовища для життя та фізичного здоров'я здобувачів ВО досягається, в першу чергу, шляхом забезпечення належних умов перебування в навчальних приміщеннях, які відповідають санітарно-гігієнічним, ергономічним і технічним вимогам.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів ВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ЗВО здійснюється низка заходів щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблена та затверджена антикорупційна програма, але тільки на 2023-2025 роки, Положення про порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації, Положення про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів, діє інститут Уповноваженого з питань антикорупційної діяльності ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО процедури розроблення, обговорення, затвердження та перегляду ОП здійснюються відповідно до Рекомендацій щодо порядку створення та перегляду ОП, які розроблені на основі Положення про організацію освітнього процесу ЗВО: ОП розробляється робочою групою на чолі з гарантом, обговорюється на рівні кафедри та факультету, оприлюднюється для громадського обговорення, а остаточна редакція затверджується Вченою радою ЗВО. Перегляд ОП відбувається щорічно та/або у разі змін законодавства, рекомендацій стейкхолдерів чи виявлення потреби в оновленні змісту.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі ВО входять до складу робочої групи ОП, беруть участь в опитуваннях щодо якості ОП, змісту ОК, організації освітнього процесу та умов навчання.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Участь роботодавців у процедурах перегляду ОП має системний характер. Зокрема, роботодавці безпосередньо залучаються до процесів перегляду та оновлення ОП через кілька взаємопов'язаних каналів: рецензування ОП, участь у робочих зустрічах із кафедрою, надання пропозицій щодо змісту окремих ОК, а також через співпрацю у сфері практичної підготовки здобувачів ВО.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В ЗВО існують інституційні механізми підтримки кар'єрного розвитку та зворотного зв'язку з випускниками. Зокрема, йдеться про діяльність Навчально-методичного кабінету соціально-психологічної підтримки, професійного розвитку та сприяння працевлаштуванню, університетської Асоціації випускників, щорічний моніторинг працевлаштування та проведення ярмарків вакансій.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ЗВО наявна практика реагування на результати моніторингу та зовнішнього забезпечення якості, однак внутрішня нормативна й документальна конкретизація відповідних процедур потребує вдосконалення.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості ВО, особливо зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій, беруться до уваги під час перегляду ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО формується культура якості освіти як системна практика постійного вдосконалення, яка забезпечує єдність інституційної політики якості ЗВО та автономію і відповідальність суб'єктів, які безпосередньо беруть участь в реалізації ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу і оприлюднені на офіційному вебсайті університету.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО загалом забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів про ОП, однак не всі документи мають вільний до них доступ всіх стейкхолдерів (наприклад, Методичні рекомендації до виконання КР).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рекомендується поточнити фокус ОП у відповідності до стратегічних пріоритетів ЗВО. Рекомендується поточнити в характеристиках ОП перелік можливих посад, що відповідають фаховим компетентностям випускників.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендується удосконалити зміст ОП, змістовне наповнення ОК та структурно-логічну схему в частині забезпечення наочності, логічності і зрозумілості і відповідності Стандарту за спеціальністю "Менеджмент". Рекомендується провести уніфікацію термінології у внутрішніх регламентах, замінивши застарілу термінологію з метою приведення документації у відповідність до сучасної нормативної та методичної практики. Рекомендується включити безпосередньо до опису ОП відомості про рівень ВО, галузь знань, тип ОП, форми здобуття освіти, цілі ОП та вимоги до вступників, забезпечивши актуальність та належну повноту її змісту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендується відредагувати Правила прийому до ЗВО та інші внутрішні регламенти задля підвищення їх зрозумілості та однозначності сприйняття.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендується проводити щорічну актуалізацію інформаційних джерел в науково-методичних матеріалах, рекомендованих здобувачам ВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендується забезпечити повний і вільний доступ до матеріалів, що регламентують процедуру підсумкової атестації здобувачів ВО. Рекомендується вдосконалити систему підвищення культури доброчесності серед всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендується посилити публікаційну активність всіх НПП, забезпечити повну відповідність публікацій НПП до ОК, що ними викладаються.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендується провести комплексну експертизу наявного інформаційного та програмного забезпечення освітнього процесу на предмет вилучення застарілих матеріалів, з джерелом/мовою з країни агресора. Рекомендується актуалізувати Антикорупційну програму ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендується забезпечити вдосконалення системи забезпечення якості ОП, зокрема в частині узгодження процедур моніторингу ОП, форм аналітичних висновків та запровадження подальших змін. Рекомендується посилити роль студентського самоврядування у процесах удосконалення змісту та якості ОП. Рекомендується активізувати роботу з залучення галузевих асоціацій, професійних об'єднань та інших об'єднань роботодавців як активних партнерів з перегляду змісту ОП. Рекомендується посилити аналітичну роботу з аналізу кар'єрних траєкторій випускників. Рекомендується вдосконалити систему забезпечення якості ЗВО в частині забезпечення системності та своєчасності реагування на результати моніторингу ОП. Рекомендується забезпечити беззаперечне і повне врахування в діяльності ЗВО та реалізації ОП результатів зовнішнього забезпечення якості ВО (зокрема зауважень та рекомендацій, сформульованих під час попередніх акредитацій)

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендується забезпечити повний відкритий доступ до інформації, яка стосується реалізації ОП,

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 07 ID 9336.xlsx</i>	n4h1rYpWE8nDFW1bYVh3+rKuV/ZHU4dMAM3o6s oa1NU=

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТРУНІНА ІРИНА МИХАЙЛІВНА